

**Iesniegums par plānotā vēja parka "Sējas" un saistītās infrastruktūras būvniecības
ieceri Bauskas novada Viesturu pagastā un Jelgavas novada Vircavas pagastā**

*Atbilstoši likuma par Ietekmes uz Vidi novērtējuma likuma 4. pantam un 1. pielikuma 26
punktam, MK noteikumu Nr. 18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi
un akceptē paredzēto darbību” 2. punktam un Enerģētiskās drošības un neatkarības
veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 7.
pantam*

Ierosinātāja nosaukums: SIA EWE Neue Energien 2

Reģistrācijas numurs: 40203559531

Juridiskā adrese: Marijas iela 2A, Rīga, LV-1050

Tālruna numurs: +371 29 155 187

Elektroniskā pasta adrese: info-lv@eurowindenergy.com

Paredzētās darbības (objekta) nosaukums: Vēja parka "Sējas" un saistītās infrastruktūras
būvniecība Bauskas novada Viesturu pagastā un Jelgavas novada Vircavas pagastā.

**Informācija par paredzētās darbības fizisko pazīmju aprakstu, t.sk. informācija par apjomu,
darbības vietas sagatavošanu pirms paredzētās darbības uzsākšanas, izmantojamo
tehnoloģiju veidiem, nepieciešamajiem infrastruktūras objektiem:**

SIA "EWE Neue Energien 2" (*turpmāk tekstā – Ierosinātāja*) ir starptautisks atjaunīgās
enerģijas projektu attīstītājs un investors, kas iecerējis izbūvēt vēja parku "Sējas" Bauskas
novada Viesturu pagastā un Jelgavas novada Vircavas pagastā. Plānotajā vēja parkā ir plānots
izbūvēt līdz 17 jaunākās paaudzes lielas jaudas vēja elektrostacijas, kuru kopējā jauda varētu
sasniegt apmēram 136 MW.

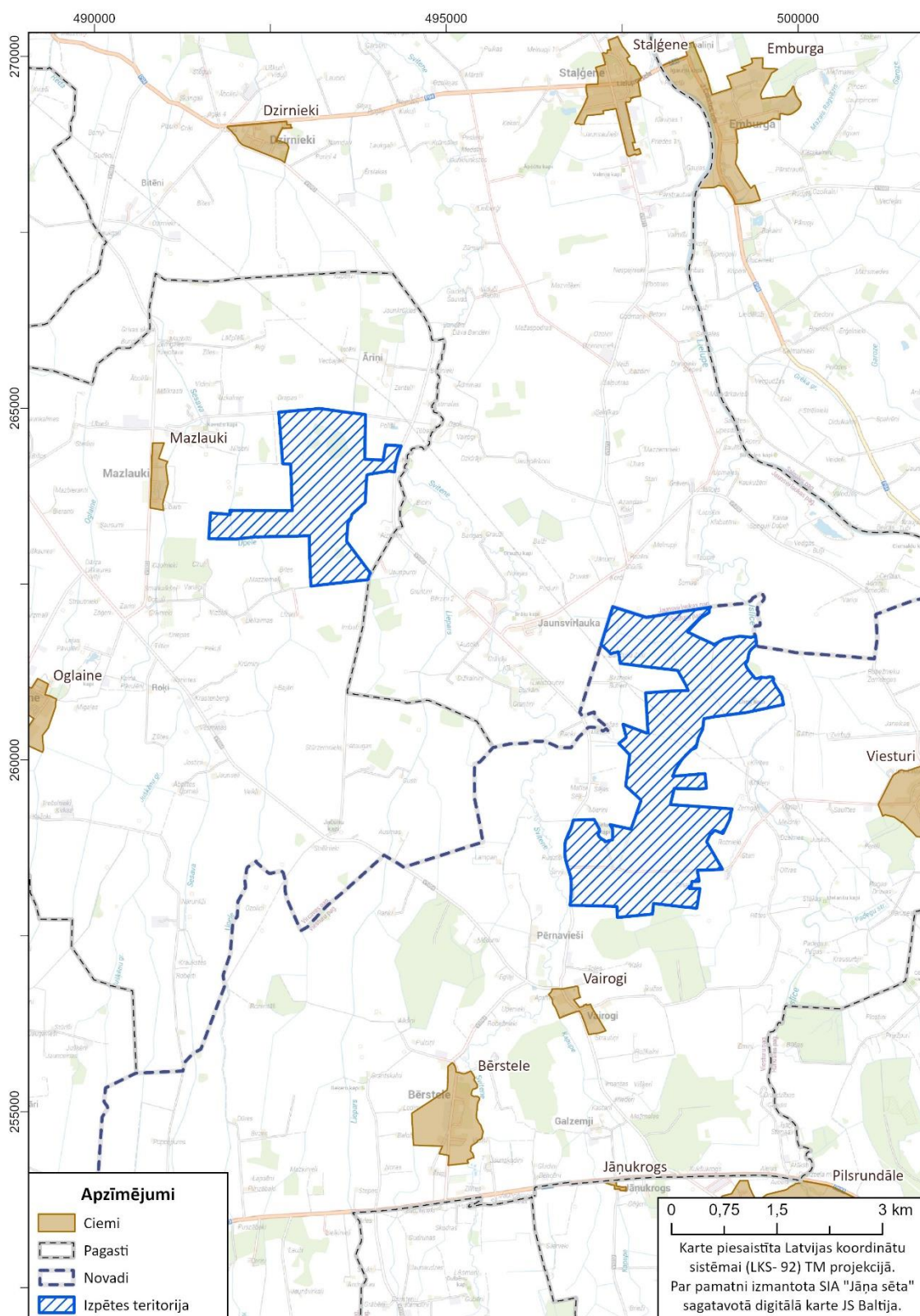
Uzsākot vēja parka plānošanu, Ierosinātāja ir identificējusi teritoriju, kas ir potenciāli
piemērota šādas ieceres īstenošanai, uzrunājusi un vienojusies ar zemes īpašniekiem par viņu
iesaisti vēja parka attīstības ieceres īstenošanā, tomēr ņemot vērā to, ka ietekmes uz vidi
novērtējuma procesa laikā var tikt atklāti apstākļi, kas liek mainīt sākotnējo ieceres risinājumu
un, iespējams, apmēru, Ierosinātāja ietekmes uz vidi novērtējumu vēlas veikt plašākā teritorijā
(*turpmāk tekstā – izpētes teritorija*) (skat 1. attēlu), lai nodrošinātu labākā iespējamā vēja
parka izbūvi dabas aizsardzības un sabiedrības veselības aizsardzības kontekstā.

Lai gan šobrīd ir aplēsts gan izbūvējamo staciju skaits, gan kopējā parka jauda, tomēr konkrēts
izbūvējamo staciju skaits tiks noteikts ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā, ņemot vērā
normatīvo aktu prasības staciju izvietojumam, vides un dabas ekspertu vērtējumu par vēja parka
izbūves iespējām izbūves iespējām.

Analizējot iespējamās vēja elektrostaciju izvietojuma risinājumus izpētes teritorijā, vērā tiek
ņemts ne tikai ciemu (tuvākais ciems, Mazlauki, atrodas 0,7 km attālumā no izpētes teritorijas)
un apdzīvotu vietu novietojums, bet gan katra dzīvojamā ēka, no kurām vēja elektrostacijas

jāatvirza vismaz 800 m attālumā. Izpētes teritorijas novietojumu un platību ietekmē arī jau līdz šim apzināto dabas vērtību atrašanās vietas. Izpētes teritorijas platība ir 894,1 ha.

Izpētes teritorijā iekļauta 34 zemes vienība vai tās daļas, kuru saraksts pievienots iesnieguma 1. pielikumā. Vēja elektrostacijas un ar tām saistītā infrastruktūra tiks izbūvēta tikai tajās zemes vienībās, ar kuru īpašniekiem būs panākta vienošanās par staciju vai ar tām saistītās infrastruktūras izbūvi.

1. attēls. Plānotā vēja parka "Sējas" izpētes teritorija

Ierosinātāja šobrīd vēl nav izvēlējusies kādu konkrētu vēja elektrostaciju modeli, kas varētu tikt izbūvēts plānotajā parkā. Stacijas modeļa izvēli lielā mērā noteiks gan ietekmes uz vidi novērtējuma rezultāti, gan konkrētā modeļa ražošanas potenciāls, gan tā būvniecības izmaksas. Ietekmes uz vidi novērtējuma laikā ir paredzēts vērtēt un salīdzināt tādu dažādu jaunāko modeļu kā piemēram *Enercon*, *Vestas*, *Siemens-Gamesa*, *General Electric* vai *Nordex* piemērotākos risinājumus. Visu iepriekš minēto ražotāju jaunākajiem modeļiem ir vairākas kopīgas raksturiezīmes, kas nozīmīgas paredzētās darbības raksturošanai:

- katras stacijas nominālā jauda ir ap 8 MW;
- augstākie pieejamie vēja elektrostaciju torņi var sasniegt vai pat pārsniegt 175 m augstumu;
- vēja elektrostaciju rotora diametrs var sasniegt vai pat pārsniegt 170 m;
- augstākais iespējamais kopējais stacijas augstums var sasniegt pat 280 m.

Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, tiks izbūvēts elektropārvades līniju tīkls, kurš tiks novadīts līdz esošajām augstsprieguma līnijām Viskaļi – Šauļi 330 kV un Viskaļi – Eleja 110 kV. Plānojot kabeļu līnijas novietojumu, tiks ņemts vērā Enerģētikas likuma 21. pants, kas paredz, ka jaunu energoapgādes komersantu objektu ierīkošana veicama, pēc iespējas izmantojot ceļa zemes nodalījuma joslas atbilstoši likuma “Par autoceļiem” 18. panta nosacījumiem.

Plānots, ka piekļuve plānotajam vēja parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā tiks nodrošināta pa reģionālo autoceļu P94 Jelgava – Staļģene – Code, vietējas nozīmes autoceļiem V1002 Dzirnietki – Pilsrundāle, V1083 Lauki – Skangaļi un V1054 Dimzas – Vircava – Vairogs, pašvaldības autoceļiem, kā arī jaunizbūvētiem pievedceļiem, kuru novietojums tiks precizēts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izstrādes laikā. Pirms plānoto vēja elektrostaciju uzstādīšanas ir paredzēts no jauna izbūvēt vai vietām pārbūvēt staciju uzstādīšanai un ekspluatācijai nepieciešamo infrastruktūru – pievedceļus, laukumus, enerģijas pārvades līnijas. Precīzs plānoto pievedceļu, kā arī citu infrastruktūras objektu izvietojums un tehniskie raksturlielumi tiks noteikti ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā, izvērtējot esošo ceļu tīklu, jaunu ceļu un cita veida infrastruktūras izbūves nepieciešamību, to izbūves iespējas un iespējamo ietekmi uz vidi, tajā skaitā uz izpētes ietvaros un iepriekš konstatētajām dabas vērtībām.

Atbilstība teritorijas plānojumam

Plānotā vēja parka “Sējas” izpētes teritorija ir izvietota divos novados, kā rezultātā uz teritoriju attiecas divu novadu teritorijas plānojumi. Saskaņā ar Rundāles novada teritorijas plānojuma 2012.–2025. gadam¹ funkcionālo zonējumu un Jelgavas novada teritorijas plānojuma funkcionālo zonējumu² paredzētās darbības teritorija ietilpst lielākoties lauku zemēs (L) un lauksaimniecības teritorijās (L). Abos funkcionālajos zonējumos vēja elektrostaciju būvniecība ir atļauta.

Atbilstoši Rundāles novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem pašvaldība var izvirzīt prasību izstrādāt ainavu lokālo plānojumu, mežu apmežošanas plānu vai detālplānojumu, kas saistīts ar ainavisku apsvērumu risināšanu tādos gadījumos, kā, piemēram, vēja elektrostaciju būvniecība. Ap vēja elektrostacijām ar jaudu virs 20 kW nepieciešams noteikt aizsargjoslu, kas ir vismaz 1,5 reizes lielāka par vēja elektrostacijas maksimālo augstumu. Attālumam no vēja elektrostacijas līdz zemes vienības robežai jābūt

¹ Pieejams https://geolatvija.lv/geo/tapis?#document_52

² Pieejams https://geolatvija.lv/geo/tapis?#document_30883

vismaz divreiz lielākam par VES augstumu, izņemot gadījumus, ja ir saņemts notariāli saskaņots blakus zemes vienības nekustamā īpašuma īpašnieka saskaņojums. Lai nodrošinātu ceļu, dzelzceļu vai arī citu infrastruktūras objektu drošu ekspluatāciju, minimālajam rekomendējamajam attālumam no vēja elektrostacijas līdz ceļam, dzelzceļam, vai citam nozīmīgam infrastruktūras objektam jābūt vismaz 1,1 reizes lielākam nekā vēja elektrostaciju maksimālais augstums, ja normatīvajos aktos nav noteiktas stingrākas prasības.

Papildu iepriekš minētajiem nosacījumiem, Rundāles novada teritorijas plānojumā ir noteikts sekojoši:

- pirms paredzētās darbības uzsākšanas, nepieciešams veikt sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu (SIVN), kas ietvertu ieceres ietekmes izvērtējumu arī no ornitoloģijas viedokļa, ka arī nepieciešamības gadījumā, pēc atbildīgo institūciju slēdziena, jāveic pilns ietekmes uz vidi novērtējums (IVN);
- pirms vēja elektrostacijas izvietojuma veikt ainavas izpēti un izvērtējumu mastu izvietojumam un krāsojumam, vizuāli veiksmīgi iekļaujot ainavā;
- īpašniekam pēc vēja elektrostacijas izbūves nodrošināt pastāvīgu ietekmes uz vidi monitoringu un ornitoloģiskos pētījumus ainavu telpās.

Atbilstoši Jelgavas novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem paredzētās darbības izpēti teritorijā vēja elektrostaciju izvietojumu nepieciešams plānot ārpus Eiropas Savienības nozīmes biotopu teritorijām un saglabājot to pastāvēšanai optimālu hidroloģisko režīmu, kā arī vismaz 500 m attālumā no īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, mikroliegumu un to buferzonu robežām. Minēto attālumu palielina, ja atbilstoši normatīvajos aktos noteiktā kārtībā sertificēta eksperta atzinumam putnu sugu aizsardzībai ir nepieciešams lielāks attālums. VES aizliegts izbūvēt ainaviski vērtīgās teritorijās (TIN5). 604. punktā norādīts, ka jaunu vēja elektrostaciju izvietojumā visa novada teritorijā veic ietekmes uz ainavu izvērtējumu un izstrādā ieteikumus to mazināšanai, saskatāmības jeb redzamības analizē vērtējot plānotā objekta redzamību no ainaviskā ceļa posmiem.

Informācija par būtiskajiem vides aspektiem, no kuriem izriet paredzētās darbības ietekme uz vidi, to raksturojums un novērtējums:

Sabiedrības veselība un drošība

Nozīmīgākās fizikālās ietekmes, kuras ir atzītas par būtiskām vai noteiktos apstākļos potenciāli būtiskām, vai arī traucējošām vēja parku ekspluatācijas kontekstā, ir troksnis, tai skaitā zemas frekvences troksnis, mirgošanas efekts un vides risks, kas līdzās ar citām ietekmēm, detalizēti tiks vērtētas ietekmes uz vidi novērtējuma laikā.

Vides troksnis vēja elektrostaciju kontekstā lielākoties būs mazsvarīgs vides faktors, jo Latvijā ir noteikti minimālie attālumi, kādos vēja elektrostacijas drīkst izbūvēt no dzīvojamās vai publiskās apbūves teritorijām, proti, pat visskaļāko tirgū pieejamo vēja elektrostaciju radītais troksnis 800 m attālumā no to uzstādīšanas vietas vairumā gadījumu būs krietni zemāks par normatīvajos aktos noteiktajiem robežlielumiem. Zemas frekvences troksnis nav regulēts Latvijas normatīvajos aktos, tomēr pēdējā desmitgadē veiktajos ietekmes uz vidi novērtējumos vēja parkiem tas ir atzīts par nozīmīgu sabiedrības veselību apdraudošu faktoru. Veicot vēja parka "Sējas" ietekmes uz vidi novērtējumu, zemas frekvences troksni būs viens no pētāmajiem vides faktoriem.

Mirgošanas efektu rada rotora spārnu kustība, tiem periodiski aizsedzot sauli un veidojot kustīgas ēnas uz zemes un dažādu objektu virsmas. Arī mirgošanas efekts nav regulēts Latvijas

normatīvajos aktos, bet tiek vērtēts ietekmes uz vidi novērtējuma procesos, lielākoties izmantojot Vācijā izstrādātās rekomendācijas ietekmes vērtēšanai un noteiktās robežvērtības par pieļaujamu mirgošanas efekta ietekmes laiku. Veicot ietekmes uz vidi novērtējumu vēja parkam "Sējas", mirgošanas efekta ietekme tiks vērtēta.

Vēja elektrostacijas un vēja parki ir paaugstināta riska objekti, kas tehnisku defektu, nepareizas ekspluatācijas un uzturēšanas, vai ārēju faktoru iedarbības gadījumā var izraisīt negadījumus vai avārijas, līdz ar to nepieciešams novērtēt iespējamus negadījumus un riskus, kas saistīti ar vēja staciju rotora lāpstiņu apledošanu, mehāniskiem bojājumiem, eļļošanas sistēmas defektiem un ugunsgrēkiem. Novērtējuma sagatavošanas laikā tiks aprēķināti drošības attālumi no vēja elektrostacijām līdz jutīgām teritorijām un nepieciešamības gadījumā tiks piemēroti pasākumi, lai riskus samazinātu līdz pieļaujamam līmenim vai novērstu.

Aizsargājamās dabas teritorijas un ietekme uz dabas vērtībām

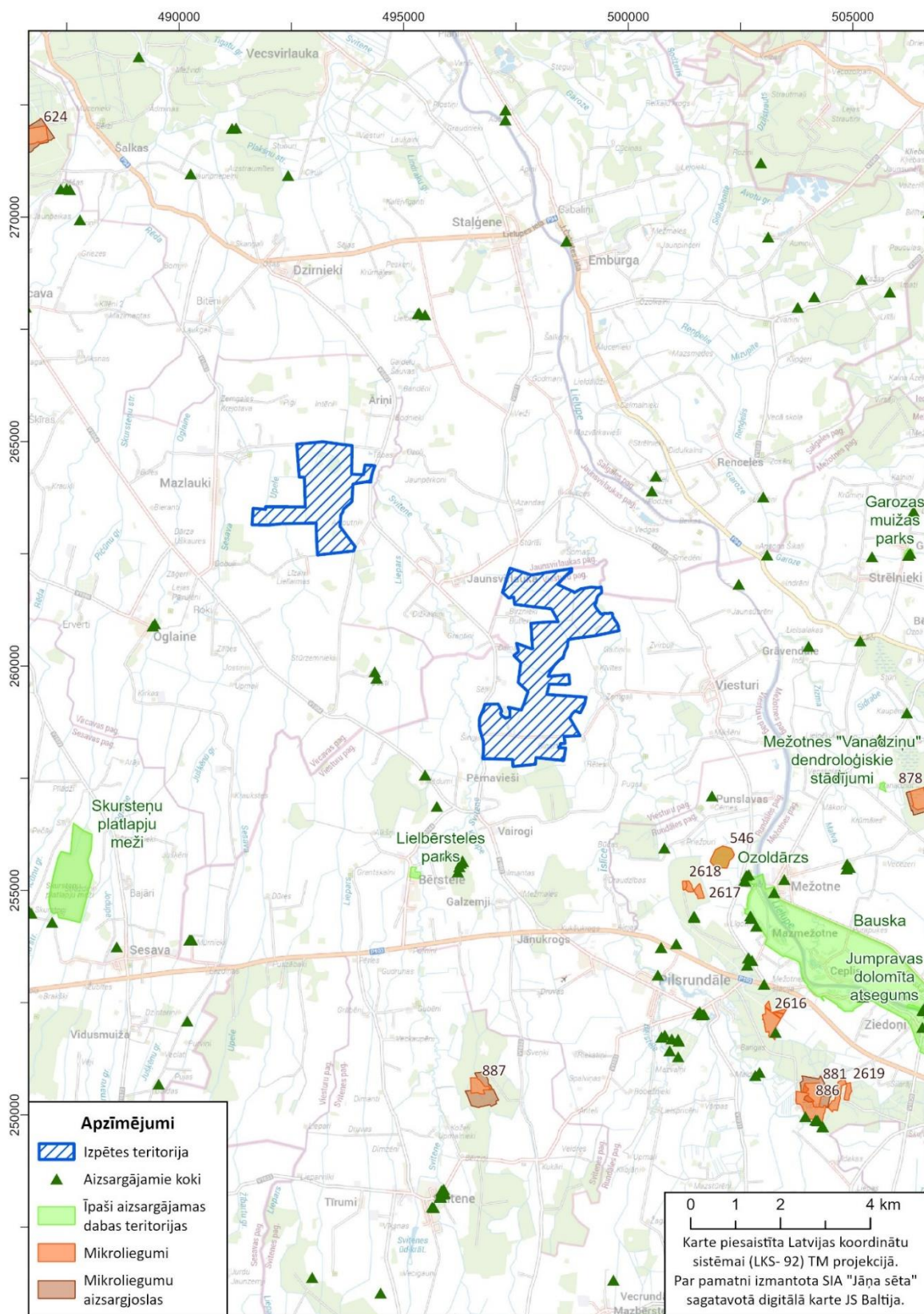
Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols” publicēto informāciju vēja parka izpētes teritorijas apkārtnē 10 km attālumā atrodas 8 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – 2,83 km attālumā atrodas "Lielbērsteles parks", kas ir dabas piemineklis ar dendroloģiskajiem apstādījumiem. Aptuveni 3,9 km attālumā atrodas "Ozoldārzs", kas noteikts kā Natura 200 mikroliegums, savukārt 4,89 km attālumā atrodas dabas parks un Natura 2000 teritorija "Bauska". Informācija par plānotā vēja parka izpētes teritorijas tuvumā esošajām dabas teritorijām attēlota 2. attēlā.

Plānotā vēja parka apkārtnē atrodas vairāki mikroliegumi, kas veidoti ar mērķi aizsargāt īpaši aizsargājamās sugas vai biotopus. 1. tabulā uzskaitīti 11 mikroliegumi, kas atrodas līdz 10 kilometru attālumā no izpētes teritorijas.

1. tabula. Izpētes teritorijai tuvākie mikroliegumi

Nr.	Mikroliegumā esošā aizsargājamā suga vai biotops	Mikroliegumu skaits
1	Melnais stārķis <i>Ciconia nigra</i>	3
2	Mazais ērglis <i>Clanga pomarina</i>	3
3	Platlapju meža biotops	1
4	Veci jaukti platlapju meži	3
5	Staignāju meži	1

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros izpētes teritorijā un tās apkārtnē sastopamās dabas vērtības padziļināti pēta dabas eksperti, kuriem jānovērtē plānotā vēja parka ietekmi uz dabas vērtībām un, ja nepieciešams, jāsniedz priekšlikumus ietekmju mazināšanai.

2. attēls. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas paredzētās darbības piegulošajā teritorijā

Ainavas kvalitāte un kultūras mantojums

Saskaņā ar Jelgavas novada teritorijas plānojumu³ novada teritorijā ir noteiktas ainaviski vērtīgas teritorijas un ainaviski vērtīgi ceļa posmi, no kuriem tuvākais atrodas nepilnu 3 km attālumā no izpētes teritorijas. Rundāles novada funkcionālajā zonējumā⁴ ir iekļautas dažādas ainavu aizsargjoslas, no kurām tuvākā ir Īslīces upes ainavu telpa, kas atrodas 1,4 km attālumā no izpētes teritorijas. Atbilstoši Latvijas ainavu atlantā⁵ esošajai informācijai paredzētās darbības teritorija ietilpst Vircavas-Sesavas-Svitenes-Īslīces upju agrārajā ainavā.

Vēja parku būvniecības kontekstā būtisks izvērtēšanas aspekts ir ietekme uz kultūras mantojumu. Izpētes teritorijā valsts aizsargāti kultūras pieminekļi nav konstatēti, tomēr ziņojumā tiks analizēta plānotās darbības iespējamā ietekme uz tuvumā esošajiem kultūrvēsturiskajiem objektiem. Paredzēts izvērtēt paredzētā vēja parka ietekmi uz Zemgales līdzenumu, kā arī uz kultūrvēsturisko mantojumu tā apkārtnē.

Virszemes ūdensobjekti

Plānotā vēja parka izpētes teritorija atrodas Lielupes upju baseinu apgabalā. Izpētes teritoriju šķērso valsts nozīmes ūdensnotekas Upele (ūdens saimnieciskā iecirkņa kods Nr. 38548), un ar izpētes teritoriju robežojas Īslīce (Nr. 3858) un Svītene (Nr. 3856).

Piesārņotas vietas un paaugstināta riska objekti

Atbilstoši Valsts vides dienesta izveidotās Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas (PVPS) iekļautajai informācijai, vēja parka izpētes teritorijā neatrodas neviena piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta. Tuvākā potenciāli piesārņotā teritorija, kas saistīta ar naftas produktiem un to ražošanas blakusproduktiem, atrodas aptuveni 1,58 km attālumā no izpētes teritorijas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 21. janvāra noteikumiem Nr. 46 "Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts" tuvākais paaugstinātas bīstamības objekts SIA "Gotika Auto" degvielas uzpildes stacija "Jaunpūces" (C kategorijas objekts), kas atrodas aptuveni 5,5 km attālumā no paredzētās darbības teritorijas.

Iesniegumā uzrādītā informācija ir patiesa un atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Vairāk informācijas par plānoto vēja parku "Sējas": <http://vpsejas.lv/>

Ar cieņu,
SIA "EWE Neue Energien 2" valdes loceklis

Arne Heeck

³ Pieejams https://geolatvija.lv/geo/tapis?#document_30883

⁴ Pieejams https://geolatvija.lv/geo/tapis?#document_52

⁵ Pieejams

https://experience.arcgis.com/experience/6c0b5c1cfaaa4bffb3c44b79158cd93c/page/Ainavekolo%C4%A3iskais-nov%C4%93rt%C4%93jums?views=Ainavu-are%C4%81li#data_s=id%3AdataSource_6-190c0dd000a-layer-30-190c4d2b6a2-layer-94%3A57

1. pielikums. Vēja parka "Sējas" izpētes teritorijā ietilpstošās zemes vienības

Nr.	Kadastra apzīmējums	Kadastra numurs	Īpašuma nosaukums
1	40960020002	40960020002	Cielavas
2	40960020004	40960020004	Zelmeņi
3	40960020006	40960020052	Rudzīšu lauks
4	40960020042	40960020042	Šīrvji - Viesturi
5	40960020044	40960020044	V1002
6	40960030002	40960030002	Birzuļi
7	40960030005	40960030005	Mazie Zaķi
8	40960030011	40960030011	Mazdeņģeri
9	40960030013	40960030013	Dančuki
10	40960030015	40960030015	Eliņi
11	40960030024	40960030024	Spāres
12	40960030030	40960030030	Eglītes
13	40960030031	40960080064	Brīvāres
14	40960030032	40960080064	Brīvāres
15	40960030034	40960030034	Jaunruči
16	40960030035	40960030076	Sējēji
17	40960030036	40960030076	Sējēji
18	40960030040	40960040056	Veldres
19	40960030043	40960030077	Streiči
20	40960030051	40960030051	Eliņu kapi
21	40960030066	40960020042	Šīrvji - Viesturi
22	40960030074	40960030074	Mežāres
23	54920020087	54920020087	Lielstuburi
24	54920020170	54920020178	Lavandu dārzs
25	54920030002	54920030002	Nareikas
26	54920030016	54920030016	Dienvidi
27	54920030021	54920030021	Alises
28	54920030022	54920030021	Alises
29	54920030023	54920030023	Indrāni
30	54920030027	54920030100	Irbes-Ķeri
31	54920030071	54920030071	Brāļi
32	54920030073	54920030073	Jaunirbes
33	54920030078	54920020119	MS-Drapas-Bauskas šos.
34	54920050137	54920050137	Dzegūži-Daniševski